

*Modeltoets voldoen aan overige eisen
Rijkswbsites*

Inhoud

1.	Inleiding	3
	Achtergrond	3
	Aanleiding	3
	Project Webarchivering Rijksoverheid	3
	Doelstelling.....	3
	Producten.....	3
	Modeltoets Voldoen aan overige eisen Rijkswebsites	4
	Proces websitearchivering	4
	Opbouw modeltoets	5
	We zijn nog onderweg	5
	Adviserend en niet leidend	5
2.	Eisen Rijkswebsites voor fase 1 (actuele site) met relevantie voor fase 2 (harvesting)	6
	Richtlijn domeinnaambeleid	6
	Portable Document Format (PDF)	7
	Archiefwet 1995 en Richtlijn archiveren overheidswebsites (NA)	8
	Responsible disclosure (disclaimer)	8
	Intellectueel eigendom (auteursrecht e.d.)	9
	Algemene Verordening Gegevensbescherming	9
	Richtlijn toegankelijkheid (EN301549 en WCAG2.1)	9
	Telecommunicatiewet (Cookiewet)	9
3.	Beheer van de viewer op basis van metadata	11
4.	Eisen Rijkswebsites voor fase 1	12
	Bijlage - Overzicht richtlijnen.....	13

1. Inleiding

Achtergrond

De Rijksoverheid heeft ongeveer duizend websites in beheer. Daarmee zijn websites een belangrijke informatiebron voor burgers, bedrijven en overheden. Met het archiveren van overheidswebsites wordt de gelegenheid geboden om (oude) websites duurzaam toegankelijk te houden. Dit is belangrijk omdat er rechten aan ontleend kunnen worden. De overheid kan zich verantwoorden en de burger kan zich erop beroepen. Bovendien is het vanuit cultuurhistorisch perspectief van belang om websites goed te bewaren, om zo een beeld te krijgen van overheidscommunicatie door de jaren heen.

Aanleiding

Informatie van de overheid moet toegankelijk zijn, zowel actuele informatie als oude informatie. Eind 2016 heeft de Erfgoedinspectie geconcludeerd dat overheden hun websites onvoldoende archiveren. Dit is niet in lijn met de Archiefwet 1995, leidt tot verlies van informatie en vormt een (juridisch) risico. Op basis van het [EGI rapport](#) heeft de minister van OCW de Tweede Kamer toegezegd de Algemene Rijksarchivaris te verzoeken een handreiking voor websitearchivering op te stellen en in samenwerking met de CIO Rijk een voorstel voor implementatie te doen.¹ Tevens is websitearchivering onderdeel van het *Meerjarenplan verbetering informatiehuishouding Rijk*² en de *I-strategie Rijk*.

Project Webarchivering Rijksoverheid

Doelstelling

Om te komen tot een implementatievoorstel is het project Webarchivering Rijksoverheid gestart. Dit project is ingebed in het Rijksprogramma Duurzaam Digitale Informatiehuishouding en heeft als doelstelling om samen met Dienst Publiek en Communicatie (DPC), het Nationaal Archief en CIO Rijk te komen tot een implementatieplan voor een eenduidige archiveringspraktijk voor openbare websites van de Rijksoverheid. Uitgangspunt is dat er een centrale voorziening voor websitearchivering komt waar alle Rijksorganisaties op aansluiten. Het project zorgt ervoor dat de randvoorwaarden voor de implementatie aanwezig zijn.

Producten

Binnen het project Webarchivering is het *Kader websitearchivering Rijksoverheid* opgesteld en deze is vastgesteld in het CIO beraad. Het kader is van toepassing zodra de Rijksbrede voorziening beschikbaar is. De uitgangspunten in het kader zijn dat:

- o alle Rijksonderdelen verplicht gebruik gaan maken van de Rijksbrede voorziening voor websitearchivering.
- o de zorgdragers/archiefvormers zelf verantwoordelijk zijn voor de implementatie en het beheer van websitearchivering.

Om de departementen te ondersteunen bij de implementatie van het *Kader websitearchivering Rijksoverheid* heeft het project Webarchivering een aantal instrumenten opgesteld. Deze instrumenten vormen gezamenlijk een toolkit en omvatten:

1. *Self-assessment voor de implementatie van websitearchivering voor Rijksonderdelen*
2. *Modelaanpak implementatie websitearchivering voor Rijksonderdelen*
3. *Model toetsingsinstrument AVG en publicatierechten voor archivering overheidswebsites (ICT Recht)*
4. *Handreiking organiseren digitale toegankelijkheid t.b.v. archivering Rijksoverheidswebsites (Stichting Accessibility)*
5. *de Modeltoets voldoen aan overige eisen Rijkswebsites (dit document).*

¹ Brief Tweede Kamer, vergaderjaar 2016–2017, 29 362, nr. 259.

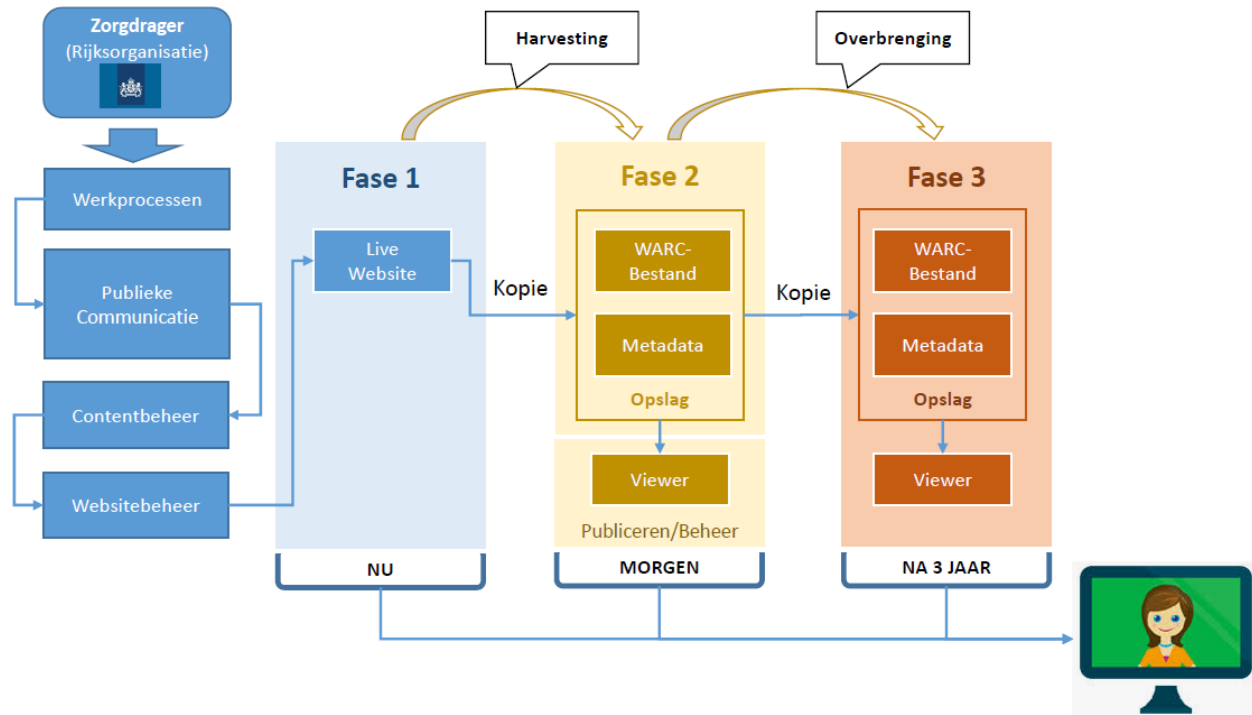
² Brief Tweede Kamer, vergaderjaar 2018–2019, 35 112, nr. 4.

Modeltoets Voldoen aan overige eisen Rijkswebsites

De voorliggende modeltoets is een hulpmiddel waarmee Rijksorganisaties kunnen toetsen in hoeverre hun live websites aan de relevante eisen voldoen. Wanneer websites al in de live-fase in orde zijn, verhoogt dit de kwaliteit van de geharveste website.

Proces websitearchivering

Bij de toepassing van deze modeltoets is het belangrijk om het proces van websitearchivering scherp in het achterhoofd te hebben (zie figuur 1).

Figuur 1 De drie fasen die een website doorloopt in het archiveringsproces en de betrokken actoren.

De basis voor dit proces is vastgelegd in het *Kader websitearchivering Rijksoverheid*. Zoals schematisch weergegeven in figuur 1, is de archivering van Rijkswebsites verdeeld in drie fasen:

- **Fase 1:** de overheid publiceert (nieuwe) openbare content op haar website(s) en/of deze website staat live.
- **Fase 2:** de webpagina's uit fase 1 worden geharvest conform de *Richtlijn archiveren overheidswebsites*. Tijdens fase 2 staan de geharveste website en de bijbehorende metadata opgeslagen in de centrale voorziening. Daarnaast wordt de website door middel van een viewer online toegankelijk gemaakt voor het publiek. Op basis van de metadata wordt bepaald wat middels de viewer beschikbaar wordt gesteld.
- **Fase 3:** de webarchiefbestanden worden inclusief metadata overgebracht naar het Nationaal Archief en zijn daar toegankelijk.

De focus van deze modeltoets ligt op de eisen waaraan een geharveste website die openbaar ter beschikking wordt gesteld (fase 2 van websitearchivering) moet voldoen. Dit kan alleen als de live website (fase 1) voldoet aan deze eisen. Voor een Rijkswebsite in fase 1 gelden vele eisen, echter in deze modeltoets zijn alleen die standaarden en richtlijnen uitgewerkt die relevant zijn voor fase 2.

Opbouw modeltoets

De modeltoets gaat in op de eisen die in fase 2 van websitearchivering worden gesteld aan overheidswebsites. De richtlijnen die worden behandeld worden zijn gebaseerd op een analyse van de door Forum Standaardisatie als verplicht aangemerkte standaarden voor overheidsorganisaties. De werkgroep van deze modeltoets heeft hiervan een selectie gemaakt op standaarden die relevant zijn voor fase 2 van websitearchivering. Daarnaast is een aantal juridische onderdelen toegevoegd vanwege hun relevantie voor websitearchivering. Een aantal richtlijnen is niet in deze modeltoets opgenomen, omdat zij geen raakvlak hebben met de hier behandelde fase.

Zodra websites zijn geharvest en online toegankelijk gemaakt via een toegangsdienst, zijn ze niet of nauwelijks meer aan te passen. De maatregelen om de uiteindelijke geharveste websites te laten voldoen aan de richtlijnen, moeten daarom al in fase 1 worden genomen, als de website nog live staat. De modeltoets is een zelfscan, waarmee de Rijksorganisatie zelf kan zien welke maatregelen zij moet nemen. Echter, ook wanneer de websites nog niet volledig aan de richtlijnen voldoen, kan al wel worden gestart met websitearchivering.

In hoofdstuk 2 van dit document vind je een opsomming van de richtlijnen die gelden in fase 2 van websitearchivering. Op basis van deze opsomming kan de zorgdrager bepalen welke maatregelen zij gedurende de live-fase van een website kan nemen om de geharveste website te laten voldoen aan de geldende richtlijnen. Per richtlijn komt naar voren:

- Een globale beschrijving van de richtlijn
- Een tabel met:
  - o de meest relevante eisen uit de richtlijn,
  - o hun impact op fase 2 van websitearchivering
  - o de benodigde maatregelen vanuit de zorgdrager.

In hoofdstuk 3 volgt een korte toelichting op de rol van metadata voor het op verantwoorde wijze tonen van geharveste websites op een centrale voorziening.

Hoofdstuk 4, tot slot, biedt een opsomming van de standaarden/richtlijnen waaraan de zorgdrager moet voldoen bij live publicatie van openbare content op haar websites (fase 1). De zorgdrager is er zelf voor verantwoordelijk dat haar websites hieraan voldoen.

We zijn nog onderweg

Let wel, websitearchivering voor de Rijksonderdelen is tamelijk nieuw en de implementatie is pionierswerk. Dat geldt ook voor de modeltoets die in dit document wordt beschreven.

Adviserend en niet leidend

Belangrijk is dat de modeltoets richting geeft en niet beoogt een allesomvattend toetsingskader te zijn en draagt bij aan doeltreffende implementatie van websitearchivering in een Rijksorganisatie. Het is adviserend en beoogt belangrijke aandachtsgebieden te beschrijven.

Voor vragen of reacties, mail naar: informatiehuishouding@minocw.nl.

2. Eisen Rijkswebsites voor fase 1 (actuele site) met relevantie voor fase 2 (harvesting)

De richtlijnen behandeld in dit hoofdstuk hebben betrekking op de live website in fase 1 en zijn nadrukkelijk relevant voor fase 2 van websitearchivering. De eisen aan Rijkswebsites zonder deze nadrukkelijke relevantie worden behandeld in hoofdstuk 4. Een volledig overzicht van alle eisen is opgenomen in bijlage 1.

De volgende richtlijnen hebben nadrukkelijke relevantie voor fase 2:

Richtlijn	Toepassingsgebied	Status
Richtlijn Domeinnaambeleid	Domein Veiligheid	Verplicht
Portable Document Format (PDF)	Website content	Verplicht
Archiefwet 1995	Juridisch / wetgeving	Verplicht
Richtlijn archiveren overheidswebsites (NA)	Website-archivering	Verplicht
Responsible disclosure	Domein Veiligheid	Verplicht
Intellectueel eigendom (Auteurswet e.d.)	Juridisch / content	Verplicht
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Juridisch / privacy	Verplicht
Richtlijn toegankelijkheid (EN301549 en WCAG2.1)	Website content	Verplicht
Telecommunicatiewet (Cookiewet)	Juridisch / analyse	Verplicht

In dit hoofdstuk wordt per richtlijn uiteengezet wat de geldende eisen zijn voor overheidswebsites in fase 2, wanneer deze worden geharvest, opgeslagen en via de generieke toegangsdienst beschikbaar worden gesteld (zie figuur 1, pagina 4).

Richtlijn domeinnaambeleid

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Domeinnaambeleid	Verplicht	Domein Veiligheid	Fase 1, 2

Het domeinnaambeleid van de Rijksoverheid bevat afspraken over de communicatie van domeinnamen voor websites en sociale media. Het beleid is om domeinnamen niet terug te geven aan de markt, omdat dit het risico met zich meebrengt dat gebruikers naar onjuiste sites worden geleid die niet meer eigendom zijn van de Rijksoverheid. Nieuwe domeinnamen moeten worden aangemeld in het [websiteregister van Dienst Publiek en Communicatie \(DPC\)](#), onderdeel van het Ministerie van Algemene Zaken.

Geldende eisen

Eis	Impact	Maatregel
De Rijksoverheid registreert slechts die domeinnamen, welke ook daadwerkelijk gecommuniceerd worden.	De domeinnamen die daadwerkelijk worden gecommuniceerd, moeten worden meegenomen in fase 2 van websitearchivering.	De domeinnaam wordt geregistreerd in het websiteregister. Daarnaast wordt een website (het voorkeursdomein indien er meerdere domeinen verwijzen naar zelfde website) apart aangemeld voor harvesting bij de externe (harvesting-) dienstverlener ³ , zodat de zorgdrager zelf controle heeft over de start en het stopzetten van de harvesting.
Domeinnamen van opgeheven websites worden niet vrij gegeven, maar verwijzen (als redirect) naar de geharveste versie van de oorspronkelijke website.	Ook als een domeinnaam wijzigt, blijft de oude domeinnaam in geharveste versie beschikbaar in fase 2.	Worden domeinnamen niet meer door de oorspronkelijke Rijksorganisatie gebruikt, meld dit dan aan DPC. (Dit heeft als consequentie dat deze domeinnaam niet meer automatisch verwijst naar de geharveste website).

Portable Document Format (PDF)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Portable Document Format (PDF)	Verplicht	Website content	Fase 1, 2

De beste versie voor het web is PDF/UA (ISO 14289-1:2014). Dit subtype van PDF/1.7 voldoet aan de WCAG2-toegankelijkheidseisen (voorheen Webrichtlijnen). Kijk met speciale aandacht naar PDF-documenten en controleer of deze toegankelijk zijn. Probeer PDF-bestanden waar mogelijk uit te faseren en de content in reguliere internetpagina's om te zetten. Weet dat de eisen voor PDF gelijk zijn aan die van een webpagina. Gebruik bijvoorbeeld de standaard PDF UA, maar weet dat enkel gebruik van een PDF standaard nog geen garantie is op toegankelijkheid. Zie voor meer informatie de [webpagina van digitoegankelijk over het toegankelijk maken van PDF-bestanden](#).

Geldende eisen

Eis	Impact	Maatregel
Gebruik van de juiste PDF-standaarden voor documenten	Ook bij het toegankelijk maken van de geharveste website moeten op de website gepubliceerde documenten voldoen aan de geldende standaarden.	Om de toegankelijkheid in fase 2 te borgen, is het raadzaam om bij publicatie van documenten op de website al gebruik te maken van PDF/UA

---

³ Bij start van de aanbesteding is het Websiteregister leidend.

Archiefwet 1995 en Richtlijn archiveren overheidswebsites (NA)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Richtlijn archiveren overheidswebsites (NA) (als uitwerking van de Archiefwet 1995)	Verplicht	Website-archivering (Juridisch/wetgeving)	Fase 1, 2

Door het Nationaal Archief is de *Richtlijn archiveren overheidswebsites* opgesteld. De Richtlijn vertelt hoe je een website archiveert en waar je allemaal aan moet denken. De richtlijn beschrijft de eisen aan websitearchivering, het toepassingsgebied en de status ervan. Ook geeft het een toelichting op alle gebruikte begrippen en bevat het een voorbeeldstappenplan.

Geldende eisen

Eis	Impact	Maatregel
Alle eisen uit de Richtlijn NA zijn van toepassing op het harvesten van actuele, openbare websites die een zorgdrager in beheer heeft	De eisen uit de Richtlijn NA zijn van toepassing op fase 1 en 2 uit het proces van websitearchivering.	Voldoe aan de eisen van de <i>Richtlijn archiveren overheidswebsites</i> .

Responsible disclosure (disclaimer)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Responsible disclosure	Verplicht	Domein Veiligheid	Fase 1, 2

Responsible disclosure is gericht op het op verantwoorde wijze melden van kwetsbaarheden in ICT-systemen en deze meldingen zorgvuldig af te handelen.

Geldende eisen

Eis	Impact	Maatregel
Op alle actuele websites van Rijksorganisaties wordt een link geplaatst die verwijst naar het beleid rondom Responsible Disclosure op rijksoverheid.nl .	Ook als een website is geharvest, moet de gebruiker een melding kunnen maken van potentiële kwetsbaarheden	<ul style="list-style-type: none"> - Bij het toegankelijk maken van de geharveste website in fase 2, moet in de viewer een link worden opgenomen naar het Responsible Disclosure Beleid van de Rijksoverheid - De uitvoering van het verwerken van meldingen moet door de externe dienstverlener geregeld worden.

Intellectueel eigendom (auteursrecht e.d.)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Intellectueel eigendom (Auteurswet e.d.)	Verplicht	Juridisch / content	Fase 1, 2

Intellectueel eigendom richt zich op de rechten op intellectuele creaties. Het kan hierbij onder meer gaan om muziek, merken, vormgeving, uitvindingen, teksten en foto's. Onder het intellectueel eigendomsrecht vallen onder andere het auteursrecht, het merkenrecht, het handelsnaamrecht en het octrooirecht.

Geldende eisen

Zie *Model toetsingsinstrument AVG en publicatierechten*, waarin de geldende voorwaarden en eisen zijn uitgewerkt.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Verplicht	Juridisch / privacy	Fase 1, 2

Geldende eisen

Zie *Model toetsingsinstrument AVG en publicatierechten*, waarin de geldende voorwaarden en eisen zijn uitgewerkt.

Richtlijn toegankelijkheid (EN301549 en WCAG2.1)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Toegankelijkheid (EN301549 en WCAG2.1) (Voorheen: Webrichtlijnen)	Verplicht	Website content	Fase 1, 2

Geldende eisen

Zie *Handreiking organiseren digitale toegankelijkheid t.b.v. archivering Rijksoverheidswebsites*, waarin de geldende voorwaarden en eisen zijn uitgewerkt.

Telecommunicatiewet (Cookiewet)

Richtlijn	Status	Scope	Van toepassing op fasen:
Telecommunicatiewet (Cookiewet)	Verplicht	Juridisch / analyse	Fase 1, 2

De Telecommunicatiewet verplicht de eigenaar van een website om bezoekers te informeren over het gebruik van cookies of andere methodes om informatie weg te schrijven. Daarnaast is de eigenaar verplicht om toestemming te vragen voor het gebruik van cookies.

Geldende eisen

Eis	Impact	Maatregel
<p>Het informeren van en toestemming vragen aan de bezoeker i.v.m. het gebruik van cookies.</p> <p><i>NB: wanneer de zorgdrager gebruikt maakt van het Platform Rijksoverheid Online (PRO), wordt het informeren van de burger over het gebruik van cookies geborgd.</i></p>	<p>Ook in fase 2 moet geborgd zijn dat de bezoeker van de website over het gebruik van cookies wordt geïnformeerd</p>	<p>In de viewer van fase 2 moet geborgd worden dat de bezoeker toestemming wordt gevraagd voor het gebruik van cookies.</p>

---

3. Beheer van de viewer op basis van metadata

Wanneer de geharveste versie van een website is opgeslagen in de centrale voorziening, worden metadata als instrument gebruikt om te bepalen welke content op beperkt beschikbaar wordt gezet. Op die manier kunnen elementen uit fase 1 die niet compliant zijn aan de geldende eisen, gedurende fase 2 worden bijgesteld bij de publicatie van de geharveste website. Het bronbestand blijft in dat geval niet-compliant, maar de viewer biedt de mogelijkheid om op basis van de metadata een publicatie-geschikte versie te tonen voor het publiek.

Deze beheermogelijkheden worden meegenomen in de aanbesteding van de centrale voorziening. Indien de zorgdrager niet meedoet met de centrale voorziening moet de zorgdrager dit zelf regelen (in de eigen aanbesteding). Wanneer de leverancier bekend is, worden de processen en procedures voor het beheer van de viewer nader vastgesteld en aangescherpt.

4. Eisen Rijkswebsites voor fase 1

Wanneer een website in fase 1 live toegankelijk is op het internet, moet deze voldoen aan richtlijnen. Aangezien een website in fase 2, oftewel een geharveste website oftewel WARC-bestand, niet meer gewijzigd wordt, is het voor de zorgdrager van belang om al in fase 1 zo veel mogelijk aan de richtlijnen te voldoen. De kwaliteit van de geharveste website (lees: het voldoen aan richtlijnen en wettelijke kaders) wordt dan ook grotendeels bepaald in fase 1. De tabel hieronder biedt een opsomming van de overige voor fase 1 geldende richtlijnen, die niet specifiek voor fase 2 van belang zijn.

Richtlijn	Toepassingsgebied	Status
HTTPS, TLS & Certificaten	Domein veiligheid	Verplicht
Internet Protocol versie 6 (IPv6)	Domein veiligheid	Verplicht
Sender Policy Framework (SPF)	Domein Veiligheid	Verplicht
DMARC	Domein Veiligheid	Verplicht
Domain Name System Security Extensions (DNSsec)	Domein Veiligheid	Verplicht
DomainKeys Identified Mail (DKIM)	Domein Veiligheid	Verplicht
ICT-Beveiligingsrichtlijnen voor Webapplicaties	Domein Veiligheid	Verplicht
Qualified Website Authentication Certificates	Domein Veiligheid	Verplicht
Security Assertion Markup Language (SAML)	Domein Veiligheid	Verplicht
STARTTLS en DANE	Domein Veiligheid	Verplicht
Websiteregister Rijksoverheid	Domein Veiligheid	Verplicht
Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR), BIO & NEN-ISO/IEC 27001 en 27002	Domein Veiligheid	Verplicht
Overheid.nl Web Metadata Standaard (OWMS)	Website ontwikkeling	Verplicht
Wet hergebruik overheidsinformatie	Website content	Verplicht
Accountbeleid en wachtwoordbeleid	Domein Veiligheid	Aanbevolen
Universele bouwkwaliteit	Website ontwikkeling	Aanbevolen
PKIoverheid certificaten (Public-key infrastructure)	Domein Veiligheid	Aanbevolen
Veiligheid webapplicaties	Domein Veiligheid	Aanbevolen
Taalniveau B1	Website content	Aanbevolen
Design Principles	Website ontwikkeling	Aanbevolen
Front-end Style Guide	Website ontwikkeling	Aanbevolen
Responsive Web Design (RWD)	Website ontwikkeling	Aanbevolen
Web Performance Optimization (WPO)	Website ontwikkeling	Aanbevolen

Bijlage - Overzicht richtlijnen

In het onderstaand overzicht zijn de richtlijnen terug te vinden die verplicht dan wel aanbevolen zijn ten tijde van de ontwikkeling van een website of webapplicatie.

Richtlijn	Status	Scope	Webarchiving
Domeinnaambeleid	Verplicht	Domein Veiligheid	ja
Websiteregister Rijksoverheid	Verplicht	Domein Veiligheid	ja
Auteursrecht	Verplicht	Juridisch / content	ja
Portretrecht (Auteurswet artikelen 19-21)	Verplicht	Juridisch / content	ja
Merkenrecht	Verplicht	Juridisch / content	ja
Databankenrecht	Verplicht	Juridisch / content	ja
Portable Document Format (PDF)	Verplicht	Website content	ja
Wet hergebruik overheidsinformatie	Verplicht	Website content	ja
Overheid.nl Web Metadata Standaard (OWMS)	Verplicht	Website ontwikkeling	ja
Richtlijn archiveren overheidswebsites (Nationaal Archief)	Verplicht	Websitearchivering	ja
Basiswettenbestand (BWB)	Verplicht	Website ontwikkeling	nee
Baseline Informatiebeveiliging Rijksdienst (BIR) & NEN-ISO/IEC 27001 en 27002	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
HTTPS, TLS & Certificaten	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Internet Protocol versie 6 (IPv6)	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Sender Policy Framework (SPF)	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Accountbeleid en wachtwoordbeleid	Aanbevolen	Domein Veiligheid	nee
PKIoverheid certificaten (Public-key infrastructure)	Aanbevolen	Domein Veiligheid	nee
Veiligheid webapplicaties	Aanbevolen	Domein Veiligheid	nee
DMARC	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Domain Name System Security Extensions (DNSsec)	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
DomainKeys Identified Mail (DKIM)	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
ICT-Beveiligingsrichtlijnen voor Webapplicaties	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Qualified Website Authentication Certificates	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Responsible disclosure	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Security Assertion Markup Language (SAML)	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
STARTTLS en DANE	Verplicht	Domein Veiligheid	nee
Telecommunicatiewet (Cookiewet)	Verplicht	Juridisch / analyse	nee
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Verplicht	Juridisch / privacy	ja
Websitearchivering	Verplicht	Juridisch / wetgeving	ja
Rijkshuisstijl Online	Verplicht	Website content	nee
Bestandsformaten	Aanbevolen	Website content	nee
Open Data	Aanbevolen	Website content	nee
Taalniveau B1	Aanbevolen	Website content	nee
Toegankelijkheid (EN301549 en WCAG2.1)	Verplicht	Website content	nee
Browsersupport	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee

Design Principles	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee
Front-end Style Guide	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee
Responsive Web Design (RWD)	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee
Universele bouwkwiteit	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee
Web Performance Optimization (WPO)	Aanbevolen	Website ontwikkeling	nee